III-SHO‘BA

INKLYUZIYA SHAROITIDA IJTIMOIY FAOLLIKNI SHAKLLANTIRISHGA INNOVATSION-PEDAGOGIK YONDASHUVLAR.

N.S.Temirov
Farg‘ona davlat universiteti pedagogika kafedrasi professori, pedagogika fanlari doktori
G’afforova. Sh. J.
Farg’ona davlat universiteti 1-bosqich magistranti

INGLIZ TILI O‘QITISHDA SUN’IY INTELEKT VA CHATGPTDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI

Annotatsiya *Mazkur maqolada ingliz tili sohasida sun’iy intellekt (AI) texnologiyalarining, xususan ChatGPT dasturining o‘rni va imkoniyatlari tahlil qilinadi. ChatGPT orqali o‘quvchilarning so‘z boyligini oshirish, grammatik ko‘nikmalarini mustahkamlash, og‘zaki va yozma nutqni rivojlantirish imkoniyatlari yoritilgan. Shuningdek, sun’iy intellekt yordamida individual yondashuvni amalga oshirish va o‘qituvchi ishini samarali tashkil etishning afzalliklari ko‘rsatib berilgan.*

Аннотация *В статье рассматриваются возможности использования технологий искусственного интеллекта, в частности программы ChatGPT, в процессе преподавания английского языка. Анализируется влияние ChatGPT на развитие словарного запаса, грамматических навыков и коммуникативных умений учащихся. Также отмечены преимущества индивидуального подхода и повышения эффективности деятельности преподавателя с помощью искусственного интеллекта.*

Abstrac *This article examines the role and opportunities of artificial intelligence (AI) technologies, particularly ChatGPT, in English language teaching. It explores how ChatGPT can enhance learners’ vocabulary, grammar, speaking, and writing skills. The study also highlights the advantages of using AI to implement individualized learning approaches and improve teachers’ efficiency.*

Hozirgi shiddat bilan rivojlanib borayotgan bir davrda ingliz tili xalqaro muloqot, fan va texnologiya tili sifatida muhim o‘rin tutib kelmoqda. Shu bois, til o‘qitish jarayonini samarali tashkil etish o‘qituvchilarning asosiy vazifasiga aylangan. So‘nggi yillarda sun’iy intellekt (AI) texnologiyalarining ta’lim sohasiga kirib kelishi, ayniqsa ChatGPT kabi interaktiv vositalar ingliz tili o‘qitish jarayonida yangi imkoniyatlar eshigini ochmoqda.

1. Sun’iy intellektning ta’limdagi o‘rni

Sun’iy intellekt o‘quv jarayonida o‘qituvchi va o‘quvchi o‘rtasidagi o‘zaro aloqani kuchaytiruvchi, mustaqil o‘rganish imkoniyatini kengaytiruvchi vosita sifatida e’tirof etilmoqda. AI o‘quvchilarning ehtiyojlari, darajasi va qiziqishlarini inobatga olgan holda individual yondashuvni ta’minlaydi. Shu o’rinda davlatimiz rahbari tomonidan “ Bugun insoniyat yangi svilizatsiya bosqichiga – sun’iy intellekt davrida dadil qadam qo’ymoqda. Qaysi soha bo’lmasin

,kim bu jarayonda qattiq izlanib , natija qilsa , bir qadam oldida yursa , marra shuniki bo’ladi”deya bildirilgan fikrlari ham ushbu omilning qanchalar muhim va samarali ekanining yaqqqol dalilidir.

2. ChatGPT’ning o‘quv jarayonidagi funksional roli

ChatGPT — bu OpenAI kompaniyasi tomonidan yaratilgan sun’iy intellekt asosidagi til modeli bo‘lib, tabiiy tilni tushunish va muloqot qilish imkoniyatiga ega. Ingliz tili o‘qitishda ChatGPT quyidagi yo‘nalishlarda samarali qo‘llaniladi:

• So‘z boyligini oshirish: o‘quvchilar yangi so‘zlarni kontekstda o‘rganadilar;

• Grammatika mashqlari: ChatGPT orqali mashq tuzish, xatolarni tahlil qilish va to‘g‘rilash mumkin;

• Nutqni rivojlantirish: suhbatlar orqali o‘quvchilarning og‘zaki nutqi shakllanadi;

• Yozma ko‘nikmalar: insholar, xatlar yoki esse yozish bo‘yicha tahliliy fikr bildirish imkonini beradi.

3. ChatGPT’dan foydalanishning afzalliklari

• Individual o‘rganish sur’atini ta’minlaydi;

• Tashqi motivatsiyani oshiradi;

• Real vaqt rejimida teskari aloqa beradi;

• O‘qituvchi uchun dars materiallarini tez va sifatli tayyorlash imkonini yaratadi.

4. Muammolar va cheklovlar

Biroq, ChatGPT’dan foydalanishda ayrim cheklovlar mavjud: internetga bog‘liqlik, noto‘g‘ri ma’lumot kiritish ehtimoli, o‘quvchining haddan tashqari texnologiyaga tayanib qolishi. Shu bois, o‘qituvchi nazorati va yo‘naltiruvchi roli muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, ingliz tili o‘qitishda ChatGPT kabi sun’iy intellekt vositalaridan foydalanish ta’lim jarayonining interaktivligini, samaradorligini va innovatsion xususiyatini oshiradi. Kelgusida bu texnologiyalarni metodik jihatdan to‘g‘ri yo‘naltirish o‘quvchilarning mustaqil fikrlash, muloqot va yozma nutq ko‘nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Kukulska-Hulme, A. (2023). Artificial Intelligence in Language Learning. Cambridge University Press.

2.Turova, E. (2024). “Innovative Methods in English Teaching Using AI Tools.” Modern Pedagogy Journal, №2.